

สรรค์สร้างสวนพฤกษชาติ บูชาพระคุณแม่

จดหมายจากอดีต

“9 พฤษภาคม 2539
ลูกรักของพ่อและแม่

จรัสพิมพ์ บุญญานันต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้

291929

แม่ส่งแบบบ้านคร่าวๆ มาให้ดูก่อน เท่าที่เห็นนี่เป็นเพียงเค้าโครงเท่านั้น มีที่พอกับแม่จะเปลี่ยนแปลงบ้างคือ 1 ต่อโรงรถด้านหลังครัว ซึ่งตอนแรกคิดว่าจะเอาไว้ด้านข้าง (ด้านที่มี “นอน 4) แต่เปลี่ยนใจเพราะจะกินเนื้อที่มากเกินไป เพื่อเว้นข้างหน้าอาจตัดที่ชายได้บ้างสักครึ่งหนึ่ง หรือเกือบครึ่งหนึ่ง 2 เพิ่มประตูต่อระหว่างโรงรถและครัวอีก 1 แห่ง เพื่อสะดวกเวลาเข้าบ้าน และถ้าฝนตกก็จะไม่เปียกด้วย 3 เพิ่มห้องน้ำเล็กๆ อีกหนึ่งห้อง จะได้ไม่ต้องแย่งกันเข้าห้องน้ำตอนเช้า 4 ทำเฉลียงให้กว้างขึ้น เพราะดูจะเป็นมุมที่สบายที่สุดของบ้าน (เฉลียงอยู่ด้านแม่่น้ำ)

บ้านหลังนี้ออกแบบให้หน้าบ้านหันเข้าหาแม่่น้ำ เพราะว่าตอนบ่ายๆเย็นๆกลับจากทำงาน หรือว่าเวลาลูกๆมาเที่ยวหาพอกับแม่จะได้นั่งเล่นที่ระเบียง มองเห็นแม่่น้ำสวยๆจะดีนะ แต่ถึงเดี๋ยวนี้ต้องคิดเพิ่มคือ คงจะทอดทิ้งหลังบ้าน (ด้านครัว) เลยไม่ได้ เพราะเป็นด้านติดถนน ฉะนั้นคงต้องดูแลหลังครัว และโรงรถนิดหน่อย ไม่ให้หน้าเกลียดเกินไป แต่ตอนนี้ยังคิดไม่ออกเลยว่าจะทำอย่างไร”

ผู้เขียนนั่งอ่านจดหมายของแม่ ที่เขียนไว้เมื่อประมาณ 17 ปีที่แล้วจนจบ จำได้ว่าตอนนั้นผู้เขียนกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลาที่แม่กับพ่อกำลังจะปลูกบ้าน โดยรื้อบ้านไม้หลังเดิมมาปลูกใหม่ ผู้เขียนจึงช่วยแก้ไขแบบบ้าน และส่งกลับมาจนเป็นที่พอใจของท่าน จดหมายจากแม่มีความยาว 4 หน้ากระดาษ เขียนด้วยปากกาลูกกลิ้งสีน้ำเงิน ตัวหนังสือเล็กๆ อ่านยากนิดหน่อย แต่แลดูเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีรอยขีดฆ่า เวลาแม่เขียนผิด ท่านจะใช้น้ำยาลบคำผิดลบแล้วแก้ไขอย่างเรียบร้อย

ที่มุมบนซ้ายของทุกหน้าจะมีเลขหน้าเขียนเอาไว้ด้วย ทั้งกระดาษและลายเส้นปากกาของคุณแม่ชัดสุดๆ เหมือนกับเพิ่งเขียนขึ้นเมื่อวาน

จดหมายนี้ฉบับถูกเก็บรักษาไว้อย่างดี เช่นเดียวกับจดหมายฉบับอื่นๆ จากญาติมิตรรวมไปถึงเพื่อนพี่น้องของผู้เขียน เมื่อยามว่างๆ ก็มักจะรื้อออกมาอ่านเพื่อรำลึกถึงความหลัง บางครั้งก็อดรู้สึกแปลกใจไม่ได้ว่าผู้คนในสมัยที่ยังไม่มีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ยังไม่มีระบบอีเมลให้ใช้นี้ ใช้ภาษากันได้ดีถูกต้องเป็นส่วนใหญ่เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ภาษาในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน แม้แต่จดหมายจากเพื่อนๆ ซึ่งเขียนมาหาสมัยที่ผู้เขียนย้ายจากต่างจังหวัด มาเรียนในกรุงเทพฯ เพิ่งเริ่มเปลี่ยนค่านาหน้าจากเด็กหญิงมาเป็นนางสาว เมื่ออ่านดูแล้วก็รู้สึกเพลิดเพลินไปกับภาษาที่ถูกต้องและสำนวนดีๆ ผ่องอารมณ์ขั้นที่เพื่อนๆ ใช้กัน

แม่ของผู้เขียนจากไปได้นานเกือบ 10 ปีแล้ว ด้วยโรคมะเร็งร้าย ส่วนพ่อซึ่งล้มป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองก็ได้ย้ายมาอยู่ที่จังหวัด เชียงใหม่กับผู้เขียนหลังจากนั้นไม่กี่ปี เหลือเพียงพี่ชายหนุ่มโสด เพียงคนเดียวที่ยังคงใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านหลังนั้น เนื่องจากภารกิจที่ต้องดูแลพ่อที่แก่ชราและเจ็บป่วย ทำให้นานครั้งที่ผู้เขียนจะได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้านที่ตัวเองมีส่วนสำคัญในการออกแบบ กลับไปที่ก็ให้รู้สึกสะทอนใจในความซำรุดทรุดโทรม บ้านคงจะมี จิตรับรู้ ดูราวกับว่ามันเศร้าหมอง ปล่อยตัวไว้อาลัยให้กับเจ้าของ ผู้เป็นที่รักซึ่งจากไปอย่างไม่มีวันกลับ ไม้ผลต่างๆ ที่พ่อปลูกไว้ ทั้งมะม่วง ลิ้นจี่ เงาะ ขนุน มะเฟือง มะไฟ เต็บโตสูงใหญ่ขึ้น อย่างผิดหูผิดตา ปกคลุมอาณาบริเวณส่วนใหญ่ในบ้านร่มครึ้มไปหมด หล้าขึ้นกรไปทั่วบริเวณ ซุ้มกล้วยไม้ข้างบ้านที่เคยมีช่อดอกสวยๆ สลับกันมาให้ชื่นชมอยู่เสมอ มาบัดนี้กลับซำรุดทรุดโทรม ไร่ซึ่งสีสัน จากดอกกล้วยไม้ดังเช่นในอดีต ความคิดในการปรับปรุงฟื้นฟูไม่ถูก หยิบยกให้เห็นเป็นเรื่องสลักสำคัญในหมู่ลูกๆ เนื่องจากวิถีชีวิตที่ยู่เหิงวุ่นวาย ที่ต่างก็เผชิญอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันตามประสานุ่นใหม่ ต่อเมื่ออ่านจดหมายฉบับนี้จบลง ผู้เขียนจึงได้หวนย้อนรำลึกถึง บ้านที่อยู่ห่างไกล ความรักและเอาใจใส่ของแม่และพ่อที่มีต่อ สถานที่แห่งนั้น นับตั้งแต่ก่อร่างสร้างแนวคิด สรรหาช่าง เลือกพื้น วัสดุก่อสร้าง จนกระทั่งก่อสร้างแล้วเสร็จ จากนั้นทั้งสองท่าน ก็ร่วมมือร่วมใจกันทำนุบำรุงรักษา ปลูกไม้ผล และไม้ดอกไม้ประดับ ไปทั่วบริเวณ ตอนเย็นๆ พ่อจะลงสวนด้วยชุดแก่งอันประกอบด้วย เสื้อยืดเก่าๆ กางเกงขาสั้น ดูแลกลางวัยพีชและพรวนดินใส่ปุ๋ย บรรดาพรรณไม้ต่างๆ ส่วนแม่จะอยู่แผนกรดน้ำต้นไม้เป็นส่วนใหญ่ มุมโปรดของแม่ก็คือซุ้มกล้วยไม้ข้างบ้านนี้เอง

จดหมายจากอดีตย่าเตือนผู้เขียนถึงหน้าที่ของลูก ผู้เป็น คู่คิดคนสำคัญของพ่อและแม่ตั้งแต่เมื่อครั้งเริ่มปลูกบ้านแต่งสวน คงจะถึงเวลาแล้วสิหนอ ที่ควรหันมาปรับปรุงฟื้นฟูบ้านน้อยหลังนี้ เสียที นี่เองจึงเป็นที่มาของบทความนี้ เป็นความตั้งใจของผู้เขียน อันเกิดจากประกายจุดเล็กๆ แห่งห้วงคิดคำนึง รังสรรค์เป็นงาน ออกแบบฟื้นฟูสวนพฤกษชาติอันสวยงาม เพื่อบูชาพระคุณของแม่ ผู้จากไป เนื่องในวันแม่ที่กำลังจะมาถึงในเดือนสิงหาคมนี้

รำลึกพระคุณแม่ผ่านพรรณพฤกษา

ในงานออกแบบครั้งนี้ ผู้เขียนเริ่มต้นด้วยการรำลึกถึง พระคุณของแม่ โดยตีความผ่านพฤกษานานาพรรณ ทั้งไม้ยืนต้น และไม้ดอกไม้ประดับหลากหลายพันธุ์และขนาด เพื่อนำเอาพันธุ์ไม้ ดังกล่าวมาใช้ในการออกแบบในขั้นต่อไป ในการเลือกสรรพันธุ์ไม้ ที่จะนำมาใช้ ผู้เขียนยึดหลักง่ายๆ คือ ประการแรกนั้นไม้ประดับ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เสริมต้นไม้ใหญ่เพียงไม่กี่ต้น เนื่องจาก ในบ้านมีต้นไม้ใหญ่มากอยู่แล้ว บรรยากาศครมครึ้ม ไม่จำเป็นต้อง ปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่เพิ่มอีก ประการต่อมาคือเลือกสรรพันธุ์ไม้ที่ เคยเห็นแม่กับพ่อชอบหรือเคยปลูก และประการสุดท้ายก็เลือกใช้ พันธุ์ไม้มงคลจากชาดก ตำนานและนิทานพื้นบ้านต่างๆ เพื่อความ เป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ผู้เขียนขอกกล่าวถึงพระคุณ ของแม่อย่างกว้างๆ ทั้งที่ระลึกได้จากแม่ของผู้เขียนเอง และจาก แม่ท่านอื่นๆ ที่เคยประสบหรือเคยได้ยินได้ฟังมา ดังนี้

แม่เป็นผู้ที่มีความรักอันบริสุทธิ์ เมื่อมีลูก แม่ทุกคนต่างก็ มอบความรักที่ไม่หวังสิ่งตอบแทนให้แก่ลูก แม้ว่าลูกจะรักตนหรือ ไม่ก็ตาม ความรักอันบริสุทธิ์นี้ ผู้เขียนสื่อสัญลักษณ์แทนด้วย **ดอก กุหลาบสีขาว** ตามความหมายซึ่งเป็นที่รู้จักดีโดยทั่วไป

แม่เป็นผู้มีน้ำใจแผ่ไพศาล มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียง ตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เมื่อมีลูกแล้ว แม่จะนึกถึงลูกและครอบครัว ก่อนเสมอ น้ำใจเอื้ออารีนี้ผู้เขียนขอใช้**ต้นไผ่กวอนิม**เป็นสัญลักษณ์แทน เนื่องจากมีชื่อเหมือนเทพเจ้ากวอนิม ซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งความเมตตา กรุณาอันหาที่สุดมิได้ ไผ่กวอนิมนี้ถือว่าเป็นไผ่มงคลชนิดหนึ่ง

แม่เป็นผู้เสียสละ ยอมเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อลูก ต้องตื่นแต่เช้าเพื่อจัดเตรียมข้าวปลาอาหารสำหรับสมาชิกใน ครอบครัว ต้องดูแลสุขอนามัยของทุกคนในบ้าน สิ่งที่แม่ชอบหรือ ประารถนามักจะมาทีหลังสิ่งที่ลูกต้องการเสมอ ผู้เขียนเคยอ่านข่าว จากต่างประเทศ เรื่องของ นางสเตซี คริมม์ (Stacie Crimm) แม่ผู้พบว่าตนเองป่วยเป็นโรคมะเร็งลำคอหลังจากเพิ่งตั้งครภภใหม่ๆ ปฏิเสธการเข้ารับการรักษาด้วยเคมีบำบัด เนื่องจากเกรงว่าจะเป็น อันตรายแก่ลูกน้อยในครรภ์ของเธอ จนในที่สุดตัวเองถึงกับต้อง สละชีวิต เพื่อแลกกับชีวิตน้อยๆ ชีวิตหนึ่งที่กำลังจะถือกำเนิดมา ความเสียสละของแม่นี้ ผู้เขียนขอแทนสัญลักษณ์ด้วย **“ดอกบัว”** ซึ่งเป็นดอกไม้ที่นางสมิตตาพราหมณ์ ได้แบ่งปันกับสุเมธดาบส เพื่อ ถวายเป็นพุทธบูชาแก่พระที่ปึงกรพุทธเจ้า และตั้งอธิษฐานจิต ประารถนาจะเป็นคู่สุข คู่ทุกข์ คู่ยากช่วยสร้างสมบารมีของพระโพธิสัตว์ ด้วยแรงแห่งอธิษฐานทำให้ท่านทั้งสองได้เกิดมาสร้างสมบุญบารมี ต่างๆ ร่วมกัน นางได้เสียสละความสุขส่วนตนในทุกชาติ เพื่อให้การ บำเพ็ญบุญของพระโพธิสัตว์สมบูรณ์ จนในที่สุดจึงได้เกิดมาเป็น พระนางโยธราพิมพาคู่บุญบารมีของเจ้าชายสิทธัตถะ ผู้ซึ่งบรรลุ ธรรมเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในชาติสุดท้ายนี้เอง

แม่เป็นผู้สุภาพอ่อนโยน แม่จะระมัดระวังกิริยาและวาจา ในการพูดหรือกระทำการใดๆ ทั้งต่อลูกๆ และต่อบุคคลอื่นๆ ทั่วไป ตั้งแต่จำความได้แม่ของผู้เขียนไม่เคยกระทำกิริยาหรือกล่าววาจา หยาดคายให้ได้ยินเลย บุญกิริยานี้ผู้เขียนขอใช้ **“ต้นพิกุล”** เป็นสื่อ สัญลักษณ์แทน ดอกพิกุลถูกกล่าวถึงในนิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง ซึ่งเป็นเรื่องราวของหญิงสาวนางหนึ่งชื่อว่าพิกุล นางได้รับพรจาก นางไม้หรือรุกขเทวดา ให้มีดอกพิกุลทองร่วงหล่นจากปากทุกๆ ครั้งที่เอื้อนเอ่ยวาจา ทั้งนี้เนื่องจากนางเป็นหญิงที่มีวาจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน และมีความเอื้ออารีต่อผู้อื่นนั่นเอง

แม่เป็นผู้งดงามทั้งกายและใจ ในความเห็นของลูกทุกคน แม่ของตนยอมเป็นหญิงที่งดงามที่สุด ความงามนี้ผู้เขียนขอใช้ **“เฟิร์นชายผ้าสีดา”** สื่อความหมาย ถึงแม้ว่าพันธุ์ไม้ชนิดนี้จะเป็น ไม้ใบ ไม่ใช่ไม้ดอก แต่ชื่อนั้นมีที่มาจากเครื่องแต่งกายของหญิงงาม ในวรรณคดีผู้มีชื่อเสียงเลื่องลือทั้งในเรื่องของความงามและความดี นางผู้นั้นได้แก่พระแม่สีดาพระมเหสีของพระราม จากเรื่องรามเกียรติ์ นั้นเอง

แม่เป็นผู้มีปัญญาและใฝ่รู้ แม่ใช้ปัญญาแก้ปัญหาต่างๆ ที่ เกิดขึ้นในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม แม่ชอบอ่านหนังสือหลาย หลายประเภท เหตุที่ผู้เขียนมีนิสัยรักการอ่านก็มิที่มาจากหนังสือ จำนวนมากที่มีอยู่ในบ้านนี้เอง ผู้เขียนขอใช้ **“ต้นหว้า”** เป็นสื่อ

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความรู้และสติปัญญา เพื่อบูชาพระคุณแม่ ซึ่งมีที่มาจากจากเรื่องประวัติของพระภัททาคุณทลเกสาเถรี พระภิกษุณีในสมัยพุทธกาล ซึ่งพระพุทธรองค์ทรงสรรเสริญว่าเป็น ผู้ตรัสรู้เร็ว ท่านเป็นเลิศในทางปัญญา ได้บรรลุพระอรหันต์ในเวลา จบคาอาเพียง ๔ บท พระเถรีรูปนี้ แต่เดิมท่านเป็นนักรบวในลัทธิ นิครนถ์ ชื่อว่าคุณทลเกสา เทียวแสวงหาผู้มีปัญญาที่จะมาโต้ตอบ ปัญหาที่ตนไปทั่วสารทิศ เมื่อเดินทางไปถึงบ้านไหนเมืองไหน ก็จะปักกิ่งต้นหว้าไว้บนกองทราย หากผู้ใดประสงค์ที่จะประลอง ปัญหากับนางก็ให้ถอนต้นหว้าออกจากกองทราย ไม่มีผู้ใดสามารถ ชนะการโต้ตอบปัญหากับนางได้เลย ยกเว้นแต่พระสารีบุตร พระ อัครสาวกของพระพุทธเจ้า ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นางเลื่อมใสศรัทธา หันมาบวชเป็นภิกษุณีในบวรพุทธศาสนาในที่สุด

แม่เป็นผู้มีขันติ อดทน อดกลั้น แม่นั้นมีลูกหลายคน กว่าที่จะเลี้ยงลูกแต่ละคนให้เติบโตใหญ่ได้ ต้องใช้ความอดทนและ อดกลั้นมากมายและยาวนาน เมื่อยามลูกยังเป็นทารกน้อยๆ แม่ต้องอดหลับอดนอนดูแลเลี้ยงดู ครั้นเมื่อเติบโตใหญ่ก็ต้องอบรม บ่มนิสัย อดทนต่อความตื้อความชนของลูกๆ ต้องทำงานในบ้าน ไปพร้อมๆ กับงานนอกบ้าน ความอดทนอดกลั้นนี้ ผู้เขียนขอใช้ “ต้นโสน” เป็นสื่อสัญลักษณ์ มีที่มาจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง โสนน้อยเรือนงาม ซึ่งเป็นเรื่องของพระราชธิดาของกษัตริย์ นครโรมวิสัยที่มีพระนามว่า โสนน้อยเรือนงาม ตามเหตุการณ์ ในวันประสูติมีเรือนไม้เล็กๆ ติดตัวมา พระราชธิดาพระองค์นี้ ในภายหลังต้องประสบเคราะห์กรรมพลัดพรากจากบ้านเมือง ถูกแย่งความดีความชอบ ถูกใส่ความ ถูกกลั่นแกล้งรังแกจากนางกุลา ซึ่งเป็นเพียงทาสีของพระนางเอง แต่ตลอดเวลาที่ยากลำบากนั้น พระนางก็ยังังคงสามารถครองสติ ประพฤติดีประพฤติชอบ บำเพ็ญ แต่คุณงามความดีตลอดมา จนกระทั่งพ้นจากเคราะห์กรรมในที่สุด

แม่คือมิตรแท้ในเรือนตน แม่เป็นมิตรที่ดีของลูกๆ คอยดักเตือน ชี้แนะแนวทางในการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ คอยช่วยเหลือไม่ทอดทิ้งแม้ในยามทุกข์ยาก คุณธรรมข้อนี้ผู้เขียน ขอใช้ “ต้นมะเขือ และต้นโพธิ์เงิน” เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทน โดยมีที่มาจากนิทานพื้นบ้านเรื่องปลาบู่ทอง อันเป็นเรื่องราว ของนางขนิษฐา ภรรยาของเศรษฐีทวารก ผู้ซึ่งถูกสามีทำร้ายทุบตี จนกระทั่งถึงแก่ความตาย แต่ด้วยความรักความเป็นห่วงลูกคือนาง เอื้อย นางได้กลับชาติมาเกิดหลังจากถูกทำร้ายเช่นฆ่าครั้งแล้วครั้งเล่า ครั้งแรกเกิดเป็นปลาบู่ ต่อมาก็เกิดเป็นต้นมะเขือ และท้ายที่สุด ก็เป็นต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทอง นางได้เป็นที่พึ่งทางใจคอยดูแลให้คำ ปรีกษาแก่บุตรสาวตลอดมา

แม่เป็นผู้ประหยัดและอดออม แม่ช่วยเก็บรักษาทรัพย์ไว้ เพื่อความมั่นคงของครอบครัว ผู้เขียนขอใช้ “ต้นออมเงิน ออมทอง” เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนคุณงามความดีในเรื่องนี้ โดยแปล ความหมายโดยตรงจากชื่อของพันธุ์ไม้ ไม่ได้หยิบยกเปรียบเปรย มาจากชาดกหรือนิทานเรื่องใด

แม่เป็นครู แม่เฝ้าอบรมสั่งสอนบุตรธิดาทุกคนตั้งแต่ จำความได้ สอนให้รู้ภาษา ให้รู้จักผิดชอบชั่วดี รู้บาปบุญคุณโทษ รู้จักคุณธรรมและจริยธรรม รู้จักมารยาท รู้จักรักษาตัวให้พ้น จากภัยพาล สำหรับแม่ของผู้เขียนเองนอกจากสอนลูกๆ แล้ว

ท่านยังสอนลูกหลานคนอื่นอีกด้วย เนื่องจากท่านประกอบอาชีพ เป็นครู ในข้อนี้ผู้เขียนขอใช้พันธุ์ไม้ที่เป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็น สื่อสัญลักษณ์บูชาครู ได้แก่ “หญ้าแพรก ต้นมะเขือ และต้นเข็ม” ดอกเข็มหมายถึงความฉลาดหลักแหลมประดุจดังกลีบของดอกเข็ม ดอกมะเขือหมายถึงความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนหญ้าแพรกหมายถึงความอดทน

แม่เป็นผู้รักในงานศิลปะหัตถกรรม แม่ของผู้เขียนมีงาน อดิเรกที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะและงานหัตถกรรมอยู่เสมอ แม่ชอบ ประดิษฐ์ของแต่งบ้านด้วยตนเอง บางครั้งแม่ก็ทำงานเย็บปักถักร้อย และงานฝีมืออื่นๆ ชอบสะสมผ้าทอพื้นเมืองและเครื่องประดับที่มี รูปแบบเชิงศิลปะและมีลวดลายสวยงาม ในข้อนี้ผู้เขียนขอใช้ “ต้นชวนชม” เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนเนื่องจากเป็นพันธุ์ไม้ที่ต้อง ใช้ศิลปะในการดูแลรักษาจึงจะเกิดทรวดทรงของลำต้นที่โดดเด่น และให้ดอกที่สวยงาม เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ แม่ของผู้เขียนชอบปลูกพันธุ์ไม้ชนิดนี้เป็นพิเศษ

แม่เป็นผู้ทำนุบำรุงศาสนา แม่และพ่อเป็นผู้ที่เข้าวัดทำบุญ สุนทานกันอย่างสม่ำเสมอ คราวหนึ่งได้ตั้งตนเป็นเจ้าภาพใหญ่งาน ทำบุญอุทิศของหมู่บ้านเลยทีเดียว คุณธรรมข้อนี้ผู้เขียนขอใช้ “ต้นโกศและพุทธรักษา” เป็นสื่อสัญลักษณ์แทน เนื่องจาก ชื่อโกศนั้นสอดคล้องกับคำว่า กุศล หมายถึง ความดี ความงาม ส่วนชื่อพุทธรักษานั้นก็มีความหมายตรงตัวอยู่แล้ว หมายถึง พระพุทธเจ้าทรงปกป้องคุ้มครอง ให้มีแต่ความสงบสุขร่มเย็น ซึ่งนับว่าเป็นชื่อที่เป็นมงคลยิ่งนัก

แม่เป็นที่รักยิ่งดังดวงใจของทุกคนในบ้าน เปรียบเหมือน ดั่งแก้วอัญมณีอันมีค่าสูงส่ง ประดับไว้แต่ใจ ในข้อนี้ผู้เขียนขอใช้ “ต้นแก้ว” เป็นสื่อสัญลักษณ์แทน ตามความหมายของชื่อดังที่ได้ กล่าวมาแล้วนั้น

สวนบูชาพระคุณแม่

ในที่สุด หลังจากได้เลือกพันธุ์ไม้มาพันธุ์ เพื่อเป็นสื่อ สัญลักษณ์ในการบูชาพระคุณแม่เรียบร้อยแล้ว จึงมาถึงขั้นตอน การออกแบบปรับปรุงสวน บ้านหลังนี้ด้านหลังบ้านมีระเบียง ขนาดใหญ่ ติดริมแม่น้ำ เป็นมุมที่แม่โปรดปรานมากที่สุด แม่มักจะมานั่งพักผ่อนที่ระเบียงพร้อมกับอ่านหนังสือเล่มโปรด เมื่อมีญาติ หรือแขกที่สนิทสนมมาเยี่ยมบ้าน ก็มักจะมานั่งคุยกันบริเวณนี้ ปัจจุบันเมื่อก้าวเดินลงมาจากระเบียงดังกล่าว จะพบกับลานอิฐ ขนาดใหญ่โล่งๆ เอาไว้ทำกิจกรรม ตอนนี้อธิฐานที่ว่านี่ก็ชำรุด ทรุดโทรมเต็มทน บริเวณนี้ผู้เขียนตั้งใจว่าจะปรับปรุงให้เป็นสวน ไม้ดอกกลางแจ้ง เนื่องจากเป็นบริเวณที่เปิดรับแสงแดดอย่างเต็มที่

และมีมุมมองที่สวยงามออกไปสู่น้ำ พันธุ์ไม้ที่เลือกใช้ในบริเวณนี้เป็นพันธุ์ไม้พุ่มที่ชอบแดด ให้ดอกและใบที่มีสีส้มสวยงาม ได้แก่ กุหลาบหลากสี โดยเน้นที่สีขาว ต้นโสนซึ่งให้ดอกสีเหลือง ต้นแก้วให้ดอกสีขาวบริสุทธิ์ มะเขือต้น เป็นต้น ส่วนพื้นที่ด้านข้างควรเสริมพันธุ์ไม้ใหญ่ให้ร่มเงา ได้แก่ โพธิ์เงิน พิกุล และหว้า บริเวณริมน้ำปลูกต้นเข็ม เพื่อเป็นแนวแสดงอาณาบริเวณ

พื้นที่อีกบริเวณหนึ่งที่เห็นควรออกแบบปรับปรุงได้แก่ ซุ้มกล้วยไม้ด้านข้างบ้าน เนื่องจากเก่าและชำรุดทรุดโทรมเต็มทนควรรื้อออกและก่อสร้างเรือนต้นไม้ใหม่ ให้สวยงามและทันสมัยกว่าเดิม เรือนต้นไม้แห่งนี้ ตั้งใจว่าจะปลูกพันธุ์ไม้ในร่ม เนื่องจากเป็นบริเวณที่ค่อนข้างร่มรื่น ได้รับร่มเงาจากไม้ผลที่ปลูกไว้เดิม ซึ่งบัดนี้เติบโตสูงใหญ่ มีทั้งชมพู มะไฟ มะม่วง เป็นต้น พันธุ์ไม้ที่เลือกปลูกในเรือนกล้วยไม้ ได้แก่ กล้วยไม้หลากหลายสายพันธุ์ เฟิร์นชายผ้าสีดา ออมเงินอมทอง เป็นต้น

ส่วนพื้นที่บริเวณด้านหน้าภายนอกเรือนกล้วยไม้ เป็นพื้นที่จัดสวนกระถาง เช่น โกศล ขนชม บัวหลากสี สีน บริเวณนี้เชื่อมต่อกับประตูทางเข้าด้านข้างของบ้าน ซึ่งสามารถเข้าออกจากบริเวณห้องรับแขกได้สะดวก

ในที่สุด หลังจากใช้เวลาไม่นานนัก แนวความคิดในการปรับปรุงฟื้นฟูสวนเดิมที่เก่าแก่ทรุดโทรม ให้กลับมามีชีวิตชีวามากครั้ง ก็ก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูชาพระคุณแม่ผู้เขียนจึงขอจบบทความนี้ ด้วยจดหมายถึงแม่ฉบับนี้

จดหมายจากปัจจุบัน

“28 กรกฎาคม 2556

กราบเท้าคุณแม่ที่รักและบูชาของลูก

ลูกต้องกราบขอภัยคุณแม่ที่ได้ปล่อยปลະละเลยบ้านและสวนให้ทรุดโทรมอย่างนี้มาเป็นเวลานาน ลูกเคยคิดว่า จะหวนกลับไปดูแลหรือฟื้นฟูสวนให้สวยงามดูดี เหมือนเมื่อครั้งที่คุณแม่ได้ดูแลอยู่ แต่ก็ติดอยู่มาทำงานเสียไกลบ้าน อีกอย่างหนึ่งคือเมื่อคุณแม่ได้ย้ายมารักษาตัวที่นี้แล้ว โอกาสที่จะได้กลับไปก็นานที่ปีหน วันแม่ที่จะมาถึงในปีนี้เป็นโอกาสอันดีที่เวียนมาถึงลูกจึงได้เขียนบทความนี้พร้อมทั้งสร้างสรรค์งานออกแบบสวนไม้ดอกไม้ประดับที่สวยงาม เพื่อกราบบูชาพระคุณแม่ และหวังว่าสักวันหนึ่งสวนแห่งนี้จะได้รับการฟื้นฟูบูรณะอย่างจริงจังในอนาคตข้างหน้า ขอคุณแม่โปรดเมตตารับรู้ในความตั้งใจของลูกด้วย

สุดท้ายนี้ลูกขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก รวมทั้งกุศลผลบุญที่ครอบครัวได้ปฏิบัติมาโปรดอภิบาลรักษา ไม่ว่าคุณแม่จะสถิตอยู่ ณ ที่แห่งใด ก็ขอให้ประสบพบแต่ความสุขปราศจากทุกข์ภัย และได้เข้าถึงซึ่งพระนิพพานในอนาคตกาลเบื้องหน้านี้เทอญ สาธุ

พุทธัง อะนันทัง ธัมมัง จักกะวลัง สังฆัง นิพพานัง ปัจจะโย โหตุฯ

ด้วยความรักและเคารพ

ลูกของแม่

บรรณานุกรม

MAEJO VISION

กระปุกดอทคอม. ม.ป.พ. “15 ต้นไม้มงคล ที่คนนิยมปลูกไว้ในบ้าน” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://home.kapook.com/view44266.html> (27 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

กระปุกดอทคอม. ม.ป.พ. “15 ต้นไม้ริมรั้ว ที่นิยมปลูกไว้ในบ้าน” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://home.kapook.com/view58091.html> (27 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

ไซเบอร์วาราม: การศึกษาพระพุทธรศานาบนโลกไซเบอร์. (2553). “แม่คือมิตรแท้ในบ้าน” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://www.cybervararam.net/2009-12-17-14-44^14dwfhg=upo\[m8;k,ouh 230-2010-08-10-14-36-17](http://www.cybervararam.net/2009-12-17-14-44^14dwfhg=upo[m8;k,ouh 230-2010-08-10-14-36-17)

พระชัชฌงค์ ปสนโน. (2553). “การเสียสละ คือ ความรักอันยิ่งใหญ่ พระนางพิมพา” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://pasannopikku.wordpress.com/2010/11/27/การเสียสละ-คือ-ความรักอ/> (26 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

โลกรรรณคดีดอทคอม. ม.ป.พ. “โสนน้อยเรือนงาม” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.lokwannakadi.com/neo/shlumnum.php?ID=32> (27 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). “ปลาบู่ทอง” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/ปลาบู่ทอง> (28 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). “เฟินชายผ้าสีดา” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/เฟินชายผ้าสีดา> (28 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

Dek9. (2556). “นิทาน ความสุภาพ 3 เรื่อง” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://dek9.com/นิทาน-ความสุภาพ-3เรื่อง> (28 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

Sanook!Campus. (2556). “ไขความหมายสิ่งมงคลวันไหว้ครู” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://campus.sanook.com/\(26](http://campus.sanook.com/(26) กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

84000.org. (2549). “อรรถกถาสุตที่ ๙ ประวัติพระภัททาภุณทลเกสาเถรี” พระไตรปิฎก. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.84000.org/tipitaka/attha/attha.php?b=20&i=150&p=9> (28 กรกฎาคม พ.ศ. 2556).

FoxNews.com . (2011). “Oklahoma Mother Reportedly Refused Cancer Treatment So Child Could Survive” [Online]. Available: <http://www.foxnews.com/health/2011/10/18/oklahoma-mother-reportedly-refused-cancer-treatment-so-child-could-survive/#ixzz2ZybeDRYR> (July, 26th 2013).